

Bezoekadres Spoordreef 10
1315 GN ALMERE
Afdeling Public Affairs
Inlichtingen bij Diana Nieuwold, manager Public Affairs
Belangenbehartiging
Telefoon 088 06583389
E-mail Diana.nieuwold@legerdesheils.nl

Datum 15 oktober 2019
Onderwerp Voorbereiding begrotingsbehandelingen

Leden van de Vaste Kamercommissie
voor Binnenlandse Zaken

Pagina 1/1
Bijlage(n) -

Geachte leden van de Vaste Kamercommissie voor Binnenlandse Zaken,

Ter voorbereiding op de komende begrotingsbehandelingen, doe ik u hierbij een aantal overwegingen toekomen, waar het Leger des Heils in de dagelijkse praktijk mee te maken heeft. Een groot probleem van dit moment is het tekort aan goedkope woningen, echter is het vraagstuk breder dan dat. Het vraagt een integrale aanpak van wonen, werken, begeleiding naar herstel van het gewone leven. Deze integrale benadering lijkt vaak op gespannen voet te staan met de bestuurlijke inrichting van ons land. Departementen en gemeenschappelijke diensten trekken nog onvoldoende samen op om te komen tot een goede oplossing. Voor een succesvolle re-integratie van kwetsbare (in dit geval ook dak- en thuisloze) mensen is dat echter van groot belang. Hieronder licht ik dat graag verder toe.

Extra (ver)bouwimpuls

Het Leger des Heils is blij met de aangekondigde korting op de Verhuurderheffing voor de bouw van sociale huurwoningen in schaarstegebieden en stedelijke gewesten waar Woondeals zijn gesloten. Wij zien echter in de praktijk, dat nagenoeg overal een (ver)bouwimpuls noodzakelijk is. Is het denkbaar dat er ook een (wellicht kleinere) korting wordt verstrekt in de gemeenten die er nu buiten vallen, maar waar wel bereidheid is te bouwen?

We zijn ook blij met de toegezegde FLEX-woningen. Maar zien daarbij ook reikhalzend uit naar de daadwerkelijke bouw ervan. Behalve de stikstofproblematiek, zal er deze maanden naar verwachting niet meer gebouwd gaan worden, omdat de korting op de verhuurderheffing per 1 januari a.s. ingaat. Dat betekent een voor de bouw 'bijna verloren jaar'. En dat terwijl de dakloosheid in Nederland zo hoog is! Het CBS telde afgelopen jaar een kleine 40.000 dak- en thuisloze mensen. Wij zijn ervan overtuigd, dat dit aantal in werkelijkheid veel groter is, omdat de mensen die niet in de opvang geregistreerd staan, of wie noodgedwongen op een vakantiepark woont niet zijn meegeteld.

Woonvisie

Zowel in de Nationale Woonagenda als in de regionale woonvisies zien wij nog te weinig aandacht voor kleine goedkope woonunits van maximaal €400 per maand, verspreid over een gemeente en beschikbaar voor alle mensen met een kleine beurs. Maar ook specifieke woonunits aan de rand van een wijk, zoals bijvoorbeeld Skaeve Huse of tiny houses, zijn niet in de woonvisies opgenomen. Laat staan dat dit zich vertaalt in het beschikbaar stellen van extra locaties.

Woningen voor dak- en thuisloze mensen

Als Leger des Heils zien we het liefst dat de kortdurende opvang (3-6 maanden) in Nederland zeer sterk wordt geminimaliseerd. In Nederland is het gebruikelijk, dat je wordt verwezen naar de opvang (die overigens nu meestal (te) vol is), waar je gemiddeld 14 maanden woont. Sommige mensen wonen er inderdaad een paar maanden, maar de meesten 2 of 3 jaar. In de opvang zie je mensen eerder in hun situatie achteruit gaan, dan vooruit. Het perspectief ontbreekt en het is een ongezonde leefomgeving met veel prikkels. Vanuit de opvang stroomt men door naar ofwel Beschermd Wonen ofwel een zelfstandige woning. Voor het perspectief van mensen om weer mee te doen in de samenleving voegt de opvang op de huidige manier georganiseerd niets toe. Integendeel. In de visie van het Leger des Heils is het meer zinvol om mensen waar dat kan vanaf de eerste dag een woning aan te bieden, met daarbij de benodigde ambulante begeleiding om ook daadwerkelijk zelfstandig te kunnen wonen voor hen die daar (nog) niet toe in staat zijn. Te vaak zien we nu in de praktijk, dat deze zorg en ondersteuning, niet of onvoldoende wordt geregeld. Het is niet alleen menswaardiger voor de persoon die het betreft, maar ook succesvoller (omdat er geen verslechtering van de situatie tijdens de duur van de opvang plaatsvindt). En uiteindelijk per individu ook goedkoper. In samenwerking met het Ministerie van VWS, de Federatie Opvang en de VNG zetten we onze schouders eronder om deze omslag te kunnen maken.

Echter, tellen we dit gegeven op bij de cijfers van het aantal dak- en thuisloze mensen in Nederland dan zijn er op korte termijn al tenminste 40.000 wooneenheden nodig voor dak- en thuisloze mensen.

Prestatieafspraken en zorgindicaties gaan niet hand in hand

In de praktijk zien we op veel plaatsen dat de prestatieafspraken tussen gemeenten en corporaties ontoereikend zijn om mensen uit de opvang te laten doorstromen. Een voorbeeld hiervan is een kortdurende opvang met 52 bedden en een afgesproken verblijfsduur van maximaal een jaar, waarvoor 17 woningen per jaar beschikbaar worden gesteld.

Veel gemeenten werken met de zogeheten omklapwoningen, waarbij de hulporganisatie de woning op naam heeft en de huur betaalt. Met de bewoner wordt een zorg-/huurovereenkomst afgesloten. Bij goed woongedrag kan de woning na 1 of 2 jaar op naam van de bewoner worden gezet. Deze constructie is ontstaan, voor mensen die op de 'zwarte lijst' van de corporatie staan en aan wie niet meer verhuurd wordt. Zo kunnen zij - met de voorwaarde van begeleiding - toch zelfstandig wonen en is een langdurige plek in de opvang niet nodig. Dit betekent echter wel, dat ook de risico's van huurderving bij de zorgorganisaties liggen. Het Leger des Heils heeft meer dan 1500 woningen volgens deze constructie op naam en derft gemiddeld een kleine €750.000 per jaar. Dat betekent, de afgelopen vier jaar een derving van bijna 3 miljoen euro, die ten koste van de zorgelden is gekomen!

Gemeenten korten massaal op het sociaal domein. Dit is een grote dreiging voor verdere stijging van het aantal dak- en thuisloze mensen in Nederland. Aedes gaf onlangs in de corporatiemonitor Woonoverlast aan, dat er steeds meer sprake is van 'probleem'-huurders en dat de hulpverlening ontbreekt. Het is een beeld dat we als Leger des Heils helaas herkennen. De problematiek is te groot en te complex voor hulp vanuit het wijkteam en indicaties voor gespecialiseerde hulp worden steeds lager, steeds korter van duur en voor een steeds lager tarief. Met betrekking tot de zogeheten omklapconstructie zien we in een aantal situaties dat de woning nog wel op naam staat van de zorgorganisatie, maar dat er door de gemeente geen of een veel te lage indicatie wordt afgegeven voor de benodigde begeleiding. Het Leger des Heils pleit dan ook voor gecombineerde prestatieafspraken met gegarandeerde zorg en begeleiding voor deze kwetsbare groep.

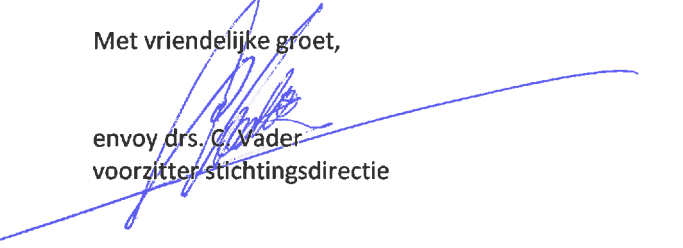
Datum 15 oktober 2019
Onderwerp Begrotingsbehandelingen

Uiteraard staan wij open voor vragen en/of suggesties.

U kunt hiervoor contact opnemen met Diana Nieuwold, manager Public Affairs Belangenbehartiging, via 06-46422847 of Diana.nieuwold@legerdesheils.nl of bij diens afwezigheid via 036-5398250.

Met vriendelijke groet,

envoy drs. C. Vader
voorzitter stichtingsdirectie